Lieta Nr.A42065010
Lietvedības Nr.A00582-11/40

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2011.gada 29.martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Pujāte

piedaloties pieteicēja *I.V.* pārstāvim *A.P.*,
atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim *I.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pamatojoties uz *I.V.*, personas kods */personas kods/* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2010.gada 4.jūnija lēmuma Nr.29199 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk –VID) Muitas kriminālpārvaldes amatpersonas 2010.gada 14.janvārī veica pasažieru vilciena Sanktpēterburga-Rīga Nr.037 pārbaudi. Pārbaudes gaitā konstatēts, ka 11.vagona pasažieris *I.V.* (turpmāk arī pieteicējs) no Krievijas Federācijas ieveda Latvijas Republikā lielu daudzumu tabakas izstrādājumu (19 960 cigaretes „More American blend"), kas atradās viņa personīgajās mantās. Tādējādi tika konstatēts, ka pieteicējs, iebraucot Latvijas Republikā, ieveda cigaretes, kopskaitā 19 960 gabalus, kas pārsniedz normatīvajos aktos noteikto ievešanai atļauto daudzumu. Pieteicējs ir pārkāpis likuma „Par akcīzes nodokli" 21.panta ceturtās daļas 1.[1]punkta un likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 6.panta 11.daļas nosacījumus. Nedeklarētā prece (19 960 cigaretes „More American blend") tika aizturēta un izņemta, pamatojoties uz 2010.gada 14.janvāra Mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu Nr.0023-10.

2010.gada 14.janvārī tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BN001212 par pieteicēja izdarīto administratīvo pārkāpumu. Pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 201.[12] panta.

VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas vadītāja vietniece 2010.gada 22.februārī pieņēma lēmumu Nr.F46-BF001212 par *I.V.* saukšanu pie administratīvās atbildības un saskaņā ar LAPK 201.[12]pantu piemēroja pieteicējam naudas sodu Ls 250 apmērā, konfiscējot saskaņā ar 2010.gada 14.janvāra Mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu Nr.0023-10 administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās preces (19 960 cigaretes „More American blend").

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja VID ģenerāldirektoram sūdzībā norādot, ka viņš gribējis ievestās cigaretes deklarēt, bet muitas amatpersonas nav ienākušas vagonā, kurā viņš brauca. Savukārt VID Muitas kriminālpārvaldes amatpersonas, kuras it kā veica atkārtotu pārbaudi, neļāva viņam cigaretes deklarēt, kā arī 2010.gada 15.janvārī viņš ir iesniedzis iesniegumu VID ar lūgumu atmuitot ievestās cigaretes, bet atbildi nav saņēmis.

Ar VID ģenerāldirektora 2010.gada 4.jūnija lēmumu Nr.22.5/29199 (turpmāk – Lēmums) apstrīdētais VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas

vadītāja vietnieces 2010.gada 22.februāra lēmums Nr.F46-BF001212 atstāts negrozīts. Lēmumā norādīts šāds pamatojums.

[1.1] Pieteicējs, ievedot Latvijas Republikas muitas teritorijā slēptā veidā cigaretes daudzumā, kas pārsniedz likuma „Par akcīzes nodokli" 21.panta ceturtās daļas 1.[1]punktā paredzēto normu un tās nedeklarējot muitas iestādei, ir izdarījis pārkāpumu, par kuru administratīvā atbildība ir paredzēta LAPK 201.[12]pantā. Turklāt šo pārkāpumu pēc sava rakstura un sabiedriskās bīstamības nevar atzīt par maznozīmīgu.

[1.2] Pamatojoties uz pieteicēja 2010.gada 8.marta sūdzību VID tika veikta pārbaude par VID Muitas kriminālpārvaldes amatpersonu rīcību 2010.gada 14.janvārī, veicot dienesta pienākumus (sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BN001212 un nepiedāvājot pieteicējam deklarēt preces) un nesniedzot atbildi uz pieteicēja 2010.gada 14.janvāra iesniegumu.

2010.gada 19.janvārī VID Latgales nodokļu un muitas administrācijā ir saņemts pieteicēja 2010.gada 14.janvāra iesniegums ar lūgumu atļaut atmuitot ar 2010.gada 14.janvāra Mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu Nr.0023-10 aizturētās cigaretes.

[1.3] Saskaņā ar pārbaudē konstatēto pieteicēja 2010.gada 14.janvāra iesniegums tika izskatīts kā pie administratīvās atbildības sauktās personas lūgums saskaņā ar LAPK 260., 268. un 271.pantu administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros, pieņemot VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas vadītāja vietnieces 2010.gada 22.februāra lēmumu Nr.F46-BF001212. Minētais iesniegums netika izskatīts Iesniegumu likuma noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Iesniegumu likuma 2.panta pirmo dalu un 5.panta trešo daļu VID Latgales nodokļu un muitas administrācijai vajadzēja sniegt atbildi uz pieteicēja 2010.gada 14.janvāra iesniegumu daļā par aizturēto preču atmuitošanu. Taču, ņemot vērā to, ka ar VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas vadītāja vietnieces 2010.gada 22.februāra lēmumu Nr.F46-BF001212 administratīvā pārkāpuma lietā ar 2010.gada 14.janvāra Mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu Nr.0023-10 izņemtas preces (19 960 cigaretes „More American blend") tika konfiscētas, konstatēts, ka atbildes nesniegšana uz pieteicēja 2010.gada 14.janvāra iesniegumu nevarēja ietekmēt *I.V.* nelabvēlīgo tiesisko seku iestāšanos.

[1.4] Savukārt par VID Muitas kriminālpārvaldes amatpersonu rīcību 2010.gada 14.janvārī, veicot dienesta pienākumus (sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BN001212 un nepiedāvājot pieteicējam deklarēt preces), norādīts, ka veiktās pārbaudes ietvaros VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas Vientuļu un Gulbenes maiņas amatpersona un VID Muitas kriminālpārvaldes Kontroles daļas Mobilās vienības „Rēzekne 1" amatpersona sniegušas paskaidrojumus, no kuriem izriet, ka pasažieru vilciena Sanktpēterburga-Rīga Nr.037 pārbaudes laikā pieteicējs atradies vilciena 11.vagonā. Kontroli vispirms veikusi Grebņevas muitas kontroles punkta amatpersona, piedāvājot pasažieriem deklarēt preces. Tādējādi pieteicējam bija iespēja deklarēt ievestās cigaretes, nomaksājot par tām nodokļus. Pieteicējs, neizsakot vēlmi deklarēt preces un par tām nomaksāt nodokļus, apliecināja, ka viņš neieved deklarējamas preces, par kurām būtu jāmaksā ievedmuitas nodoklis. Pēc Grebņevas muitas kontroles punkta amatpersonas veiktās pārbaudes pārbaudi uzsāka VID Muitas kriminālpārvaldes amatpersonas, kuras pieteicēja personīgajās mantās konstatēja lielu daudzumu tabakas izstrādājumu (19 960 cigaretes „More American blend"), kas nebija deklarēti muitas iestādē.

Saskaņā ar VID Muitas kriminālpārvaldes amatpersonu 2010.gada 15.aprīļa paskaidrojumos norādīto *I.V.* administratīvā protokola sastādīšanas laikā vairākkārt

lūdzis, lai amatpersonas protokolā norāda tikai daļu no konstatētajām nedeklarētajām cigaretēm. Velmi deklarēt ievestās cigaretes pieteicējs izteicis tikai pēc administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas.

VID Muitas pārvaldes amatpersonu paskaidrojumiem ir piešķirama augsta ticamības pakāpe, jo saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta ceturto daļu valsts pārvaldei, atsevišķai iestādei vai amatpersonai, īstenojot valsts pārvaldes funkcijas, nav savu interešu. Likums „Par Valsts ieņēmumu dienestu" un LAPK deleģē muitas amatpersonām tiesības fiksēt administratīvos pārkāpumus un sastādīt administratīvo pārkāpumu protokolus. Lietā nav konstatēti apstākļi, kas liecinātu, ka muitas amatpersonas tieši vai netieši būtu ieinteresētas lietas iznākumā personīgu motīvu dēļ vai savā darbībā būtu pieļāvušas rupju neuzmanību.

[1.5] Ar VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas vadītāja vietnieces 2010.gada 22.februāra lēmumu Nr.F46-BF001212 pieteicējam saskaņā ar LAPK 201.^{12}pantu uzlikts naudas sods Ls 250 apmērā, konfiscējot saskaņā ar 2010.gada 14.janvāra Mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu Nr.0023-10 aizturētās un izņemtās nedeklarētās preces (19 960 cigaretes „More American blend").

VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas amatpersona, izskatot *I.V.* administratīvā pārkāpuma lietu, ņēmusi vērā pārkāpuma raksturu un sabiedrisko bīstamību, pārkāpēja personību, vainas pakāpi un mantisko stāvokli. Ņemot vērā izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu un būtību, kā arī nedeklarējot ievesto cigarešu daudzumu (19 960 gab.), kas vairākkārt (499 reizes) pārsniedz tiesību normās paredzēto ievešanai atļauto daudzumu, VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas vadītāja vietnieces 2010.gada 22.februāra lēmumā Nr.F46-BF001212 uzliktā administratīvā soda apmērs - Ls 250, piemērojot nelikumīgi ievesto preču konfiskāciju, ir samērīgs ar pieteicēja izdarīto administratīvo pārkāpumu.

Turklāt akcīzes preču, tajā skaitā, arī cigarešu, aprite tiek regulēta ar īpašiem likumdevēja paredzētajiem līdzekļiem, izdodot speciālus normatīvos aktus, kas to regulē, kā arī paredzot administratīvo atbildību par šo noteikumu neievērošanu. Līdz ar to ikviens pārkāpums, kas saistīts ar cigarešu apriti, ir uzskatāms par nopietnu sabiedrības interešu, kā arī valsts budžeta aizskārumu.

[2] Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā saņemts *I.V.* pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Pieņemot Lēmumu, nav ievērotas Administratīvā procesa likuma 49.panta ceturtās daļas prasības, proti, VID pieteicēja sūdzību saņēma 2010.gada 9.martā, līdz ar to Lēmums saskaņā ar Administratīvā procesa likumā noteikto administratīvā akta izdošanas termiņu bija jāpieņem vēlākais 2010.gada 9.aprīlī.

[2.2] Administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas gaitā 2010.gada 1.februārī un 2010.gada 22.februārī pieteicējs paskaidroja, ka 2010.gada 14.janvārī, iebraucot Latvijas Republikā ar vilcienu Sanktpēterburga-Rīga Nr.037, Muitas kriminālpārvaldes darbiniekiem tika pateikts, ka pieteicējam ir deklarējamās preces (Muitas darbinieki dotajā vagonā nebija iegājuši), bet Muitas kriminālpārvaldes darbinieki, nedeva (neatļāva) iespēju dotas preces nodeklarēt un nomaksāt nodokļus.

[2.3] Administratīvā pārkāpuma lietas materiālos nav neviena dokumenta (atsauce uz dienesta ziņojuma vai paskaidrojumu), ka Muitas kriminālpārvaldes darbinieki veica atkārtotu pārbaudi pēc Muitas darbiniekiem. Bez tam paskaidrojumā ir norādīts, ka pieteicējs ar automašīnu mēģināja iebraukt Latvijas Republikā caur posteni MKP „Grebņeva".

[2.4] 2010.gada 15.janvārī VID tika iesniegts iesniegums ar lūgumu atļaut dotās preces atmuitot (kas ir pievienots administratīvā pārkāpuma lietā), uz doto iesniegumu atbildi līdz šim brīdim nav saņemta. Uzskata, ka VID nav izpildījis Iesniegumu likuma 5.panta nosacījumus. Iespējams, ka atbilde nav sniegta pēc būtības apzināti.

[2.5] Pieņemot Lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.F46-BF001212, nav vispusīgi izvērtēti visi apstākli un pierādījumi. Pieteicējs nekādā veidā nemēģināja izvairīties no muitošanai pakļauto preču deklarēšanas, nebija nodoma kontrabandas ceļā ievest Latvijas Republikā, apejot muitas kontroli, līdz ar to administratīvais pārkāpums ir nepamatoti kvalificēts pēc Latvijas APK 201.^{12}panta.

[3] Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā saņemts VID (turpmāk arī atbildētājs) rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms Lēmumā norādīto apsvērumu dēļ. Papildus paskaidro, ka pieteicējs sūdzību ar lūgumu atcelt VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles daļas vadītāja vietnieces 2010.gada 22.februāra lēmumu Nr.F46-BF001212 ir nosūtījis VID 2010.gada 8.martā (minēto apliecina Latvijas pasta zīmogs uz aploksnes). Ņemot vērā vispārēju principu, ka, ja dokumentus sūta pa pastu, uzskatāms, ka adresāts tos ir saņēmis septītajā dienā, turklāt uzskatāms, ka adresāts tos saņēmis septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā arī tad, ja adresāts sūtījumu faktiski saņēmis agrāk. Tādējādi uzskatāms, ka VID pieteicēja 2010.gada 8.marta sūdzību ir saņēmis 2010.gada 15.martā. LAPK 284.pants noteic, ka sūdzību par administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu pilnvarota iestāde izskata mēneša laikā pēc sūdzības saņemšanas. Tādējādi sūdzības pēdējā izskatīšanas diena bija 2010.gada 16.aprīlis. No lietas materiāliem redzams, ka 2010.gada 16.aprīlī VID ģenerāldirektore, pamatojoties uz likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 4.panta otrās daļas 7.punktu un Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu, pieņēma lēmumu Nr.22.5/18843, ar kuru nolēma pagarināt *I.V.* sūdzības izskatīšanas termiņu līdz 4 mēnešiem.

Tādējādi, pieņemot Lēmumu 2010.gada 4.jūnijā VID ir ievērojis procesuālo termiņu apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanai.

[4] Pieteicēja pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu uzturēja pēc tajā norādītajiem motīviem. Papildus norādīja, ka cigaretes pieteicējs neslēpa un Latvijas teritorijā gaidīja muitas darbiniekus, kas, ienākot vilciena vagonā, pasažieriem prasa, vai viņiem ir deklarējamā prece. Šajā situācijā muitas darbinieki vagonā nebija iegājuši, bet ienāca Muitas kriminālpārvaldes darbinieki, izsēdināja pieteicēju no vagona un sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu, kaut gan pieteicējs Muitas kriminālpārvaldes darbiniekiem bija norādījis, ka vēlas deklarēt preces savam patēriņam, bet muitas darbinieki viņam to atteica, kā arī atteicās pieņemt pieteicēja paskaidrojumus. Muitas darbiniekiem ir redzams, kad cilvēks izbrauc no valsts un kad iebrauc atpakaļ un viņiem bija zināms, ka pieteicējs izbrauca tajā pašā dienā, tāpēc viņi uzreiz gāja pie viņa, lai viņu pārbaudītu. Nav neviena paskaidrojuma no muitas darbiniekiem par to, ka viņi bija iegājuši vagonā un piedāvājuši deklarēt preces, un par šo gadījumu tika iesniegts iesniegums VID, lai noskaidrotu, kuri muitas darbinieki tajā dienā veica pārbaudi vilcienā, bet līdz šim brīdim atbilde no VID nav saņemta. No lietas materiāliem redzami tikai Muitas kriminālpārvaldes darbinieku ziņojumi. Viens no Muitas kriminālpārvaldes darbiniekiem bija ar mieru, lai pieteicējs aizpilda deklarāciju un deklarē preces, taču otrs bija kategoriski pret, turklāt viens darbinieks, kurš neļāva atmuitot preces, vairs nestrādā VID un ir apsūdzēts par akcīzes preču kontrabandas piesegšanu. Ja persona ved vairāk preču kā noteikts, tad, samaksājot muitas nodokli, persona šo preci var ievest. VID ir pārkāpis likumu, neļaujot pieteicējam nomaksāt nodokļus un ievest preci, jo valstij no tā nebūtu nodarīti nekādi zaudējumi. Muitas darbinieki ir ieinteresēti aprunāt pieteicēju, lai paaugstinātu savu rezultativitāti

kontrabandas apkarošanā. Iespējams, ka viņi gribēja izspiest no pieteicēja kukuli, jo pret vienu no darbiniekiem tagad ierosināta krimināllieta par kontrabandas piesegšanu grupā. Paskaidrojumi attiecībā uz muitas darbiniekiem uzreiz netika sniegti, jo pieteicējs bija stresa situācijā, viņš bija apjucis. Pieteicējs ir krievvalodīgais un iespējams viņam netika viss izskaidrots krievu valodā.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā tiesai norādītajiem apsvērumiem. Papildus paskaidroja, ka pieņemot Lēmumu, ceturtajā lappusē ir atbildēts uz pieteicēja 2010.gada 14.janvāra iesniegumā norādītajiem jautājumiem. Iesniegums tika izskatīts administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros, tāpēc nav pamata uzskatīt, ka VID nav atbildējis uz šo iesniegumu. VID sniedza atbildi atbilstoši Iesniegumu likumam un situācija, kas saistīta ar administratīvo lietu bija saistīta ar pieteicēja lūgumu, kas izteikts iesniegumā. Pieteicējs vēlmi deklarēt preces izteica tikai tad, kad bija sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. No lietas materiāliem neizriet tas, ka pieteicējs izteica vēlmi deklarēt preces brīdī, kad pie viņa pienāca Muitas kriminālpārvaldes darbinieks. Arī papildus lietas materiāli norāda uz to, ka lietas ietvaros ir sniegti paskaidrojumi gan no muitas pārvaldes amatpersonām, gan no Muitas kriminālpārvaldes amatpersonām un personas apliecināja, ka tika veikta mutiskā personu aptaujāšana vilcienā par to, kas vēlas deklarēt preces. Lēmumā ir norādīts, ka no Regulas Nr.2913/92 izriet, ka personai ir pienākums iesniegt deklarāciju muitas iestādē pirms precēm tiek piemērota kāda no muitas procedūrām. Regula pieļauj iespēju labot deklarāciju, bet nepieļauj iespēju aizpildīt deklarāciju tad, kad muitas darbinieki ir atklājuši pieļauto pārkāpumu, nedeklarējot preces. Šajā gadījumā tas netieši norāda uz to, ka pieteicējs nebija veicis darbības atbilstoši Regulai. Ar lietas materiāliem ir pierādīts, ka tika veiktas divas muitas procedūras, ka persona pirmajā procedūrā nebija izteikusi vēlmi brīvprātīgi deklarēt preces. Pieteicējs savu vēlmi izteica tikai tad, kad tika izsēdināts no vilciena. Tāpat pieteicējs ir atteicies gan no paskaidrojumu sniegšanas, gan no protokola parakstīšanas. Minētais norāda, ka persona ir mēģinājusi izvairīties no nodokļu nomaksas un nevēlējās deklarēt ievesto preci, kas apliekama ar akcīzes nodokli.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un pārbaudot lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir apmierināms daļēji.

[6] Pieteicējs norāda, ka, pieņemot Lēmumu, VID nav ievērojis Lēmuma izdošanas termiņu. Tādējādi tiesai sākotnēji ir jāpārbauda, vai atbildētājs ir ievērojis likumā noteikto termiņu administratīvā akta izdošanai.

LAPK 284.panta pirmā daļa noteic, ka sūdzību par administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu pilnvarota iestāde izskata mēneša laikā pēc sūdzības saņemšanas.

Kā konstatējams no lietas materiāliem, pieteicējs sūdzību ar lūgumu atcelt VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles daļas vadītāja vietnieces 2010.gada 22.februāra lēmumu Nr.F46-BF001212 ir nosūtījis VID 2010.gada 8.martā (minēto apliecina pasta zīmogs uz aploksnes (*lietas 13.lapa*). Ievērojot Administratīvā procesa likumā un LAPK noteikto vispārēju principu, ja dokumentu sūta pa pastu, uzskatāms, ka adresāts to ir saņēmis septītajā dienā, uzskatāms, ka VID pieteicēja 2010.gada 8.marta sūdzību ir saņēmis 2010.gada 15.martā un sūdzības pēdējā izskatīšanas diena bija 2010.gada 15.aprīlis. No lietas materiāliem redzams, ka VID ģenerāldirektore, pamatojoties uz likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 4.panta otrās daļas 7.punktu un

Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu, lēmumu Nr.22.5/18843, ar kuru nolēma pagarināt *I.V.* sūdzības izskatīšanas termiņu līdz 4 mēnešiem (2010.gada 16.augusts) pieņēma 2010.gada 16.aprīlī. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs, pieņemot lēmumu par sūdzības izskatīšanas termiņa pagarināšanu 2010.gada 16.aprīlī, ir pieļāvis procesuālu pārkāpumu. Vienlaicīgi tiesa konstatē, ka galīgais lēmums lietā pieņemts 2010.gada 4.jūnijā, proti, iekļaujoties termiņa pagarinājumā. Tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā atbildētāja pieļautais procesuālais pārkāpums nevarēja ietekmēt izdodamā administratīvā akta saturu. Ņemot vērā minēto, atbildētāja pieļauto procesuālo pārkāpumu tiesa atzīst par nebūtisku. Tādējādi, pieņemot Lēmumu 2010.gada 4.jūnijā VID ir ievērojis procesuālo termiņu apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanai.

[7] Pieteicējam ir piemērota administratīvā atbildība par administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība ir paredzēta LAPK 201.^{12}pantā.

Saskaņā ar LAPK 201.^{12}pantu (*redakcijā uz pārkāpuma brīdi*) par muitošanai pakļauto preču vai citu vērtību ievešanu Latvijas Republikas muitas teritorijā vai izvešanu no tās, apejot muitas kontroli vai noslēpjot šīs preces vai citas vērtības no šādas kontroles, vai nedeklarējot, vai izmantojot viltotus muitas vai citus dokumentus, vai citādā nelikumīgā veidā (kontrabanda), uzliek naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, (..) konfiscējot šīs preces vai citas vērtības.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs ieveda Latvijas Republikas teritorijā preces, kas norādītas 2010.gada 14.janvāra pārbaudes aktā Nr.0023-10 *(lietas 25.-26.lapa).*

Lietā pastāv strīds par to, vai atbildētājs pamatoti un likumā noteiktā kārtībā ir piemērojis pieteicējam administratīvo sodu Ls 250 apmērā, kas paredzēts LAPK 201.^{12}pantā.

[8] Likuma ,,Par akcīzes nodokli" 21.panta ceturtās daļas 1.^{1}punkts nosaka, ka no nodokļa atbrīvo akcīzes preces, kuras ir fiziskās personas personīgajā bagāžā, kas par tādu uzskatāma likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" izpratnē, un kuras šī persona ieved no ārvalsts, kas nav dalībvalsts, nepārsniedzot šādus daudzumus, ar nosacījumu, ka šāda preču ievešana nav komerciāla: tabakas izstrādājumus: a) 40 cigaretes, b) 20 cigarillas, c) 10 cigāri, d) 50 g smēķējamās tabakas, e) šā panta ceturtās daļas 1.punkta a, b, c un d apakšpunktā minētie tabakas izstrādājumi jebkurā kombinācijā, ja procentu daļa, ko izmanto no individuāli noteiktajiem daudzumiem, kopā nepārsniedz 100 procentus.

Katrs šā panta ceturtās daļas 1.punkta a, b, c un d apakšpunktā norādītais daudzums atsevišķi veido 100 procentus no attiecīgajā apakšpunktā norādītā tabakas izstrādājuma daudzuma.

Padomes 1983.gada 28.marta Regulas (EEK) Nr.918/83, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, 46.panta 1.punktā ir noteikts ievesto preču daudzuma ierobežojums, pārsniedzot kuru, personai, kura šķērso Eiropas Savienības dalībvalsts robežu no trešajām valstīm, tās muitas iestādē ir jādeklarē.

Saskaņā ar Padomes 1992.gada 12.oktobra Regulas (EEK) Nr.2913/92 par Kopienas Muitas Kodeksa izveidi 59.panta 1.punktu visām precēm, kuras nodod kādā muitas procedūrā, ir jābūt deklarētām šai muitas procedūrai. Regulas A sadaļa nosaka kārtību, kādā ir iesniedzamas rakstveida deklarācijas. No Regulā ietvertajām tiesību normām ir secināms, ka personai ir pienākums deklarāciju iesniegt muitas iestādē pirms precēm tiek piemērota kāda no muitas procedūrām. Regula pieļauj iespēju personai labot iesniegto deklarāciju, tomēr neparedz iespēju aizpildīt deklarāciju tad, kad muitas iestādes darbinieki, veicot muitas kontroli, ir atklājuši personas pieļauto pārkāpumu, nedeklarējot preces muitas procedūrai.

Atbilstoši muitas procedūras regulējošiem normatīviem aktiem deklarēšanas pienākums rodas no preču ievešanas, izvešanas fakta. Minētais pienākums nav saistīts vai pakārtots muitas amatpersonu uzaicinājumam veikt preces deklarēšanu.

Ņemot vērā iepriekš citētās tiesību normas, ir secināms, ka pieteicējam, ievedot preces, kuru kopējais daudzums pārsniedz atļauto ievedamo daudzumu, ko var ievest nedeklarējot, bija pienākums aizpildīt muitas deklarāciju un piemērot ievedamajām precēm muitas procedūru, lai varētu aprēķināt ievedmuitas nodokli.

Līdz ar to pieteicējs, ievedot Latvijas Republikas muitas teritorijā slēptā veidā cigaretes daudzumā, kas pārsniedz likuma „Par akcīzes nodokli" 21.panta ceturtās daļas 1.[1]punktā paredzēto normu un tās nedeklarējot muitas iestādei, ir izdarījis pārkāpumu, par kuru administratīvā atbildība ir paredzēta LAPK 201.[12]pantā.

Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa uzskata, ka atbildētājs pamatoti pieteicēja darbībās ir konstatējis administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība ir paredzēta LAPK 201.[12]pantā. Līdz ar to Lēmums ir pieņemts atbilstoši materiālo tiesību normām.

[9] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka ir vēlējies cigaretes deklarēt, taču vagonā nebija iegājuši muitas darbinieki, līdz ar to pieteicējam nebija dota iespēja preci nodeklarēt, savukārt Muitas kriminālpārvaldes amatpersonas preci deklarēt neļāva. Pieteicēja pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka muitas amatpersonas ir ieinteresētas pieteicēju aprunāt, lai paaugstinātu savus darba rādītājus kontrabandas apkarošanā.

LAPK 201.[12]pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvu veido muitošanai pakļautu preču ievešana Latvijas Republikas muitas teritorijā, preces nedeklarējot. Tas nozīmē, ka, lai konstatētu pārkāpumu, ir jākonstatē tiesību normā minētās darbības - muitošanai pakļautu preču ievešana Latvijas Republikas muitas teritorijā, preces nedeklarējot, turklāt nav svarīgi, vai persona minēto administratīvo pārkāpumu ir izdarījusi tīši vai aiz neuzmanības. Tādējādi, lai pārkāpēju varētu atbrīvot no administratīvās atbildības, pārkāpuma iemesliem būtu jābūt tādiem, kurus pārkāpējam objektīvi nav bijis iespējams novērst. Tiesa kritiski vērtē pieteicēja pārstāvja argumentus, ka Muitas kriminālpārvaldes amatpersonas ir ieinteresētas pieteicēju aprunāt, proti, ka pieteicējs nav vēlējies preces deklarēt, lai paaugstinātu savus darba rezultātus. Lai arī pieteicējs savos paskaidrojumos un pieteikumā tiesai norāda, ka ir vēlējies preci deklarēt, bet viņam tas nav atļauts, taču no lietas materiāliem nav konstatējama pieteicēja griba ievedamo preci deklarēt. Kā konstatējams no VID Muitas amatpersonu dienesta ziņojumiem (*lietas 21.,22.lapa*), Muitas kriminālpārvaldes amatpersonas veica atkārtotu pārbaudi pēc tam, kad pārbaudi vagonos bija veikuši muitas darbinieki un bija piedāvājuši veikt mutisku deklarēšanu, ko pieteicējs neizdarīja. Pieteicējs neizmantoja arī iespēju deklarēt preces atkārtotas pārbaudes laikā, un pieteicēja personīgajās mantās tika atrasta nedeklarēta prece –cigaretes. Turklāt no *A.M.* dienesta ziņojuma izriet, ka *S.S.* (persona, pie kuras arī tika atrasta nedeklarēta prece –cigaretes) izteicis vēlmi cigaretes deklarēt, savukārt attiecībā uz pieteicēju nav norādīts, ka pieteicējs būtu izteicis vēlmi deklarēt preci. Arī no *A.P.* paskaidrojuma (*lietas 36.-37.lapa*) izriet, ka iespēja deklarēt ievedamo preci bija gan pirmās pārbaudes laikā, ko veica muitas darbinieki, gan pirms atkārtotas pārbaudes uzsākšanas, ko veica Muitas kriminālpārvaldes amatpersonas. Izskatāmajā gadījumā tiesa lielāku ticamību piešķir amatpersonu sniegtajai informācijai, tiesa nekonstatē amatpersonu ieinteresētību pieteicēju nepamatoti aprunāt, bet pieteicēja pārstāvja norādītais iebildums, ka Muitas kriminālpārvaldes amatpersonas iespējams vēlējās izspiest no pieteicēja kukuli neapstiprinās ar lietā esošajiem materiāliem, turklāt kā secināms no pieteicēja pārstāvja paskaidrojumiem, pieteicējs ar iesniegumu par šādu faktu tiesībsargājošās iestādēs nav vērsies. No lietas materiāliem

konstatējams, ka pieteicējs ir atteicies parakstīt gan administratīvā pārkāpuma protokolu, gan pārbaudes aktu, gan mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu, kā arī ir atteicies no paskaidrojumu sniegšanas.

[10] Lēmums satur piemēroto tiesību normu uzskaitījumu, kā arī atbildētājs Lēmumā ir devis savu vērtējumu pieteicēja norādītajiem iebildumiem, t.sk. arī par pieteicēja 2010.gada 14.janvāra iesniegumu. Ievērojot, ka tiesa atzina, ka pieteicējs ir izdarījis pārkāpumu, par kuru administratīvā atbildība ir paredzēta LAPK 201.^{12}pantā (sk. sprieduma [8] punktu) un minētā panta sankcija kā papildsodu paredz preču konfiskāciju, cigaretes ar VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu vadītājas vietnieces 2010.gada 22.februāra lēmumu ir konfiscētas, tādēļ lūgums atļaut konfiscētās preces atmuitot nav pamatots.

[11] Saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Saskaņā ar LAPK 32.panta pirmo daļu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

LAPK 32.panta otrajā daļā noteikts, ka, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar LAPK 286.panta pirmās daļas 5.punktu tiesa, izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, var pieņemt lēmumu, ar kuru groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu, taču tā, lai sods netiktu pastiprināts.

Līdz ar to tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, var grozīt piemērotā soda apmēru un, lai noteiktu konkrēto soda apmēru, tiesai ir jāveic lietderības apsvērumi, proti, tiesai ir jāizvērtē, kāds soda apmērs būtu piemērojams konkrētajā gadījumā par LAPK 201.^{12} panta prasību pārkāpumu.

[12] Ar lietas materiāliem ir pierādīts, ka pieteicējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, par kuru sods ir paredzēts LAPK 201.^{12}pantā. Par šo pārkāpumu var piemērot naudas sodu no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem.

Vērtējot administratīvā soda apmēru, tiesa konstatē, ka pieteicējam ir piemērots maksimālais sods Ls 250, kas ir paredzēts LAPK 201.^{12} panta sankcijā.

Kā konstatējams no Lēmuma, atbildētājs, izskatot pieteicēja administratīvā pārkāpuma lietu, ir vērtējis pārkāpuma raksturu un sabiedrisko bīstamību, pārkāpēja personību, vainas pakāpi, kā arī to, ka pieteicējs gada laikā nav sodīts par līdzīgu pārkāpumu. Tiesa atzīst, ka atbildētājs, pieņemot lēmumu par administratīvā soda apmēru, pilnībā nav izdarījis lietderības apsvērumus. Tiesa piekrīt atbildētāja viedoklim, ka minētais pārkāpums nav atzīstams par maznozīmīgu, bet tiesas ieskatā LAPK 22.pantā noteikto soda mērķi izskatāmajā gadījumā ir iespējams sasniegt ar mazāku sodu, vienlaicīgi tiesa uzskata, ka nav pamata piemērot sankcijā paredzēto minimālo sodu. Nosakot soda apmēru, tiesa ņem vērā, ka pieteicējs savu vainu izdarītajā pārkāpumā neatzīst, ka atbildību pastiprinoši un mīkstinošie apstākļi nepastāv, ka par šāda veida pārkāpumu pieteicējs gada laikā nav saukts pie atbildības.

Līdz ar to, ievērojot iepriekš norādītos apsvērumus, tiesa uzskata par samērīgu noteikt *I.V.* administratīvo sodu tuvāk sankcijā paredzētajai minimālajai robežai – naudas sodu Ls 80 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 289. – 290.pantu, 291.panta pirmo daļu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 5.punktu tiesa

nolēma:

apmierināt daļēji *I.V.* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2010.gada 4.jūnija lēmuma Nr.22.5/29199 atcelšanu.

Grozīt *I.V.*, personas kods */personas kods/* piemērotā administratīvā soda apmēru, nosakot administratīvo sodu Ls 80 /astoņdesmit / apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnese S.Pujāte